

розповідання дітей старшого дошкільного віку за серією сюжетних картинок. Мета підготовчого етапу полягала в збагаченні емпіричного мовленнєвого досвіду дітей, синтаксичними конструкціями словосполученнями й реченнями, характерними для функціонально-смыслового типу мовлення – розповідь. З метою формування в дітей дошкільного віку таких параметрів монологічного мовлення, як синтаксична зв'язність, смыслова цілісність та змістовність, до занять обов'язково включали різноманітні мовні вправи, дидактичні мовленнєві ігри, організовували проблемні мовленнєві ситуації тощо.

Після проведення першого етапу діагностування дітям дошкільного віку була запропонована серія сюжетних картинок з метою зробити порівняльний аналіз їхніх розповідей. Дітям було запропоновано скласти картинки в логічній послідовності та розповісти про те, що на них зображено. Аналіз здійснювався за однаковими критеріями та показниками. Порівняльний аналіз засвідчив значно вищий рівень сформованості навичок розповідання в дітей ЕГ. Як засвідчують показники, значна частина дітей експериментальної групи досягли високого і достатнього рівнів розвитку зв'язного мовлення. У дітей контрольної групи відбулися незначні зміни.

Таким чином, проведений експеримент доводить, що серії сюжетних картинок є важливим засобом розвитку внутрішнього програмування мовлення дітей. Картинки допомагають дітям складати монолог за структурою, і тому їхні висловлювання набувають ознак контекстності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика : підручник / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К. : Видавничий дім «Слово», 2011. – 544 с.
2. Омеляненко А. В. Навчання дітей старшого дошкільного віку складати розповіді-роздуми / URL:https://drive.google.com/drive/folders/oB_NIWsiVGpsTHJqVEFSc1FCMWM (дата звертання: 15.03.2019).
3. Смирнова А.А. Использование серий сюжетных картин в развитии связной речи старших дошкольников / А.А. Смирнова, О. С. Ушакова. – М.: Педагогика, 2007. – 365 с.

Оксана Олійник,
студентка 1 курсу магістратури
факультету дошкільної, соціальної та спеціальної освіти
Наук. керівник **Н. А. Кот**
кандидат педагогічних наук, доцент (БДПУ)

РОЗВИТОК ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ

Актуальність теми. Сьогодні одним із важливих напрямів дошкільної освіти стало визначення змісту предметів варіативного циклу. Нова редакція Базового компоненту дошкільної освіти, пропонує наступні варіативні освітні лінії: «Комп'ютерна грамота», «Іноземна мова»,

«Хореографія», «Шахи». На сьогоднішній день спостерігається позитивна динаміка впровадження гурткової роботи, у тому числі з ритміки та хореографії.

Відповідно до змісту Базового компоненту дошкільної освіти (освітня лінія «Хореографія»), хореограф має створювати сприятливі умови для різнобічного розвитку дитини, формувати естетико-творчі здібності дітей на основі особистісно орієнтованого підходу, розвивати фантазію та креативність дітей в танці, розкрити її емоційний потенціал.

На сучасному етапі вченими розглядалися окремі аспекти проблеми розвитку творчості в процесі хореографічної роботи в системі дошкільної освіти: з'ясовані особливості дитячої танцювальної творчості (Р.Акбарова, С.Акішев, О.Горшкова); вивчено вплив українських музично-хореографічних традицій на музично-руховий розвиток старших дошкільників (А.Шевчук); досліджені особливості поліхудожнього підходу до засвоєння дітьми образної природи хореографії (Ю.Ушакова). Однак спеціальних досліджень, що розкривають специфіку й зміст творчих завдань у контексті їхнього впливу на розвиток творчих хореографічних здібностей дошкільників під час занять танцювального гуртка у сучасній теорії замало.

Об'єкт дослідження – процес творчого розвитку дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – педагогічні умови формування творчих здібностей старших дошкільників у хореографічній діяльності в процесі гурткової роботи в закладі дошкільної освіти.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність педагогічних умов, які б забезпечили формування творчих здібностей старших дошкільників засобами хореографічного мистецтва в процесі гурткової роботи.

Сутність дослідження. Дослідження рівня розвитку рухової творчості дітей старшого дошкільного віку, проводилось на базі ЗДО №39 м. Бердянськ. У експерименті брали участь 40 дітей віком 5-6 років. Діагностику проводили індивідуально з кожною дитиною, що дало змогу зробити більш точний зріз рівня розвитку творчих здібностей.

При оцінці рівня сформованості хореографічної творчості ми використовували методику, запропоновану Н. Ветлугіною, а саме вивчали:

- а) рівень музично-рухових навичок;
- б) відношення дітей до музично-ритмічної діяльності;
- в) особливості прояву здібностей, схильностей, інтересів дітей в області музично-ритмічних рухів.

Дітям пропонувались творчі завдання, під час яких ми звертали увагу на якісну характеристику рухів: їх виразність, пластичність, граціозність, відповідність формі музичного твору. У зміст завдань включали ігрові елементи, які полегшували дітям розуміння руху й музики, викликали позитивну емоційну реакцію, допомагали підбирати необхідні атрибути до рухів.

Аналіз дослідження констатуючого експерименту дозволив виявити дітей з різним рівнем сформованості хореографічної творчості. Незначна кількість, а саме 7,5 % дітей мають високий рівень сформованості творчих здібностей. Рухи цих дітей були більш чіткими, координованими,

відповідали ритму й характеру музики. Вони проявляли інтерес та позитивну реакцію під час виконання завдань. Імпровізаційні рухи цих дітей вирізнялись впевненістю, адекватною зміною настрою, включали більшу кількість рухів, елементів хореографії.

Досить високий відсоток дітей виконало запропоновані завдання за допомогою незначного втручання, додаткових вказівок, підказок та додаткового показу – 25%. Ці діти проявляли високу активність та інтерес до завдань. Однак недостатність хореографічного досвіду не дозволяло їм повністю реалізувати свій потенціал. Такі показники дозволили визначити нам групу із середнім рівнем розвитку творчих здібностей.

Але більшість дітей відносилася до групи із низькими показниками – 67,5%. Для них була характерна одноманітність рухів, які виконувались при вказівках та підказках. Обстежувані постійно відволікались, інтерес до вправ був нестійкий. Деякі рухи діти не могли виконати взагалі. Також до цієї групи були віднесені діти, які відмовились виконувати завдання – 7,5%.

Отже, бачимо що більша частина дітей має низький рівень прояву хореографічної творчості. Але наявність дітей з високими показниками дозволяє нам припустити, що при розробці та впровадженні в практику роботи хореографічного гуртка системи навчально-виховних заходів, дозволить формувати творчі здібності дітей старшого дошкільного віку. До таких заходів ми віднесли:

1. Використання завдань на виконання основних видів рухів та загальнорозвивальних вправ (імітаційні вправи, що вправляють у ходьбі, бігові, стрибках: «Мишенята», «Конячки», «Жабенята» і т.д; вправи для розвитку гнучкості та координації, а саме: «Хвиля», «Черепашка п'є водичку», «Гойдалка» і т.д.)

2. Використання завдань спрямованих на відтворення простого сюжету (вправи на передачу образів тварин та птахів: «Пташка та кішка», «Ведмідь із бочкою меду» і т.д.; завдання на відтворення емоційних станів людини за допомогою міміки та жестів; завдання спрямовані на відтворення дій людини; вправи на відтворення рис характеру людини як позитивних так і негативних; імітація дій повсякденного життя за допомогою рухів: «Ми друзі», «Пошук», «Сплюх» і т.д).

3. Використання етюдів («Кухарі», «Ковбої з конями», «Східні красуні», «Маленькі капельки», «Ляльковий магазин» та ін.).

Висновок. Про ефективність запропонованих заходів говорити ще рано, оскільки експериментальне навчання продовжується. Однак, проміжні зрізи показують, що діти почали, у нових варіантах, комбінувати знайомі рухи, для передачі образу стали застосовувати міміку та пантоміму.

Список використаних джерел

1. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологический очерк. М.: Просвещение, 1967. 93 с.
2. Медвідь Т. Хореографічне мистецтво як фактор творчої діяльності дитини. *Вісник Львівського університету. Сер. Мистецтвозво.* 2014. Вип.14. С. 148- 154.
3. Фриз П. Зміст, форма і сутність хореографічної культури та її вплив на творчий розвиток особистості дитини. *Музикознавчі студії: Наукові збірки ЛДМА імені М. Лисенка.* 2007. Вип.16. С.15-23.